

धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७

केन्द्रीय निक्षेप सम्बन्धी विषयहरु नियमन गर्ने उद्देश्यले धितोपत्रसम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ११६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारको स्वीकृति लिई नेपाल धितोपत्र बोर्डले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

परिच्छेद – १ प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यी नियमहरूको नाम “धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७” रहेको छ ।

(२) यो नियमावली बोर्डले तोकेको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,-

- (क) “ऐन” भन्नाले धितोपत्रसम्बन्धी ऐन, २०६३ सम्भन्नुपर्छ ।
- (ख) “हितग्राही” भन्नाले निक्षेप सदस्य मार्फत केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीमा धितोपत्र वा उपकरण निक्षेप गर्न हितग्राही खाता खोलेका तथा विद्युतीय माध्यममा निक्षेप गर्न मिल्ने धितोपत्र वा उपकरण ग्रहण गरेका व्यक्ति सम्भन्नुपर्छ ।
- (ग) “हितग्राही खाता” भन्नाले हितग्राहीले धितोपत्र निक्षेप गर्न निक्षेप सदस्यमार्फत केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीसंग बेग्लै खाता नम्वरबाट खोलेको विद्युतीय खाता (डिम्याट एकाउन्ट) सम्भन्नुपर्छ ।
- (घ) “बोर्ड” भन्नाले ऐनको दफा ३ बमोजिम स्थापना भएको नेपाल धितोपत्र बोर्ड सम्भन्नुपर्छ ।
- (ङ) “केन्द्रीय निक्षेप सेवा” भन्नाले धितोपत्र बजारमा सूचिकृत भएका तथा विद्युतीय माध्यममा निक्षेप गर्न मिल्ने, वितरण वा बाँडफाँड भएका, धितोपत्र वा उपकरणहरू सम्बन्धित धितोपत्रधनीबाट आफ्नो जिम्मामा लिई धितोपत्रधनीहरूको धितोपत्रसम्बन्धी हितग्राही खाता राख्ने तथा धितोपत्र वा उपकरणहरूको नामसारी वा खातामा अभिलेख गर्ने कार्य सम्भन्नुपर्छ ।
- (च) “केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी” भन्नाले केन्द्रीय निक्षेप सेवा सञ्चालन गर्न नियम ७ बमोजिम बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र व्यवसायी सम्भन्नुपर्छ ।
- (छ) “संचालक” भन्नाले केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको संचालक समितिको सदस्य सम्भन्नुपर्छ र सो शब्दले संचालक समितिको अध्यक्षसमेतलाई जनाउनेछ ।
- (ज) “हस्तान्तरण” भन्नाले धितोपत्र वा उपकरणको स्वामित्व हस्तान्तरणसम्बन्धी कार्य सम्भन्नुपर्छ र सो शब्दले धितोपत्रधनीको मृत्युपश्चात् हकदारको नाममा नामसारी वा घरायसी नामसारी गरी एक धितोपत्रधनीको स्वामित्वबाट हकदार व्यक्तिमा धितोपत्रको स्वामित्व हस्तान्तरण गर्ने कार्यसमेतलाई जनाउनेछ ।
- (झ) “निक्षेप सदस्य” भन्नाले केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीसंग सदस्यता लिएका धितोपत्र व्यवसायी वा संगठित संस्था सम्भन्नुपर्छ ।
- (ञ) “निष्काशनकर्ता” भन्नाले धितोपत्र/उपकरण निष्काशन गर्ने संगठित संस्था सम्भन्नुपर्छ ।
- (ट) “रजिष्ट्रार तथा हस्तान्तरण प्रतिनिधि” भन्नाले कुनै पनि संगठित संस्थाको तर्फबाट सो संस्थाले निष्काशन गरेका धितोपत्र तथा धितोपत्रधनीहरूको अभिलेख राखी धितोपत्र हस्तान्तरण तथा फिर्ता भुक्तानी लगायतका कार्य गर्ने व्यक्ति वा संगठित संस्था सम्भन्नुपर्छ ।
- (ठ) “दर्ताधनी” भन्नाले निष्काशनकर्ताको दर्ता किताबमा उल्लेख भएको केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी सम्भन्नुपर्छ ।
- (ड) “उपकरण” भन्नाले विद्युतीय माध्यमबाट राख्न सकिने गोदाम रसिद, जीवन बीमा लेखा लगायतका उपकरण वा कागजातसमेतलाई जनाउनेछ ।

परिच्छेद २
केन्द्रीय निक्षेप सेवा अनुमतिसम्बन्धी व्यवस्था

३. **अनुमतिपत्रको लागि निवेदन दिनु पर्ने:**(१) केन्द्रीय निक्षेप सेवा सञ्चालन गर्न चाहने कम्तीमा बीस करोड बराबर खुद सम्पत्ति (नेटवर्थ) रहेको संगठित संस्थाले अनुमतिपत्र प्राप्त गर्नका लागि अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा अनुसूची-२ बमोजिमको निवेदन दस्तुर संलग्न गरी बोर्डसमक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।
(२) उपनियम (१) बमोजिम दिने निवेदन साथ निवेदक संस्थाको सम्बन्धमा देहायको विवरण तथा कागजात संलग्न भएको हुनु पर्नेछ :-
(क) संचालक र कार्यकारी प्रमुखको सम्बन्धमा अनुसूची-३ बमोजिमको विवरण,
(ख) अनुसूची-४ बमोजिमको विवरण तथा कागजात,
(ग) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको संस्थापक सम्बन्धमा अनुसूची-५ बमोजिमको विवरण तथा कागजात,
(घ) केन्द्रीय निक्षेप व्यवसाय स्थापना तथा सञ्चालनको सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन,
(ङ) अनुसूची-६ बमोजिम केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको विनियमावलीको मस्यौदा ।
४. **निवेदनउपर जाँचबुझ गर्ने:**(१) बोर्डले नियम ३ बमोजिम प्राप्त निवेदन तथा विवरण सहितका कागजात जाँचबुझ गर्नेछ ।
(२) उपनियम (१) बमोजिम जाँचबुझ गर्दा आवश्यक देखिएका अन्य विवरण तथा कागजात बोर्डले माग गर्न सक्नेछ ।
(३) यस नियमबमोजिम निवेदनउपर जाँचबुझ गर्दा निवेदकलाई अनुमतिपत्र प्रदान गर्न मिल्ने देखिएमा केन्द्रीय निक्षेप सेवा सञ्चालनका लागि आवश्यक पूर्वाधार तयार गर्न बोर्डले निवेदकलाई सूचित गर्नेछ ।
५. **पूर्वाधार तयार गर्नु पर्ने:**(१) नियम ४ को उपनियम (३) बमोजिम बोर्डले सूचित गरेको १२ महिनाभित्र केन्द्रीय निक्षेप व्यवसाय संचालनका लागि आवश्यक विद्युतीय निक्षेप प्रणाली तयार गरी सोको जानकारी बोर्ड समक्ष दिनु पर्नेछ ।
(२) उपनियम (१) बमोजिम तोकिएको समयभित्र पूर्वाधार तयार गर्न नसकी थप समय माग गरेमा औचित्यताको आधारमा बोर्डले थप समय प्रदान गर्न सक्नेछ ।
(३) उपनियम (१) बमोजिम व्यवस्था गरिएको निक्षेप प्रणाली सञ्चालन तथा मर्मत सम्भार गर्ने सम्बन्धमा केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको जनशक्तिभन्दा बाहिरका व्यक्ति वा संस्थालाई जिम्मेवारी दिने भएमा त्यस्तो जिम्मेवारी दिन लागेको सम्भौतासम्बन्धी विवरण बोर्डलाई जानकारी गराएरमात्र सम्भौता गर्नु पर्नेछ ।
(४) उपनियम (१) र (३) बमोजिम तयार गरिएको पूर्वाधार तथा निक्षेप प्रणालीको सम्बन्धमा बोर्डले समय समयमा संपरीक्षण (सिस्टम अडिट) गर्न/गराउन सक्नेछ । त्यस्तो संपरीक्षण गर्न आवश्यक पहुँच, सुविधा, तथ्याङ्क आदि उपलब्ध गराउने कर्तव्य केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको हुनेछ ।
६. **पूर्वाधारको निरीक्षण गर्ने:**(१) नियम ५ बमोजिम तयार गरेको पूर्वाधारका सम्बन्धमा निवेदकले बोर्डलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
(२) उपनियम (१) बमोजिम पूर्वाधार तयार गरेको जानकारी प्राप्त भएको तीस दिनभित्र बोर्डले स्थलगत निरीक्षण तथा जाँचबुझ गर्नु पर्नेछ ।
(३) उपनियम (२) बमोजिम निरीक्षण तथा जाँचबुझ गर्दा पूर्वाधारका सम्बन्धमा भएको व्यवस्था अपर्याप्त देखिएमा बोर्डले निश्चित समयावधि तोक्यो निवेदकलाई थप व्यवस्था गर्न लगाउन सक्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम तोकिएको समयावधिभित्र आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्था गरी बोर्ड समक्ष जानकारी दिनु पर्नेछ ।

७. **अनुमतिपत्र प्रदान गर्ने:** (१) नियम ६ बमोजिम तयार गरेको पूर्वाधार उचित देखिएमा केन्द्रीय निक्षेप व्यवसाय संचालन गर्न अनुसूची-२ बमोजिमको अनुमतिपत्र दस्तुर बुझाउन सूचित गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको दस्तुर प्राप्त भएपछि, बोर्डले अनुसूची-७ बमोजिमको ढाँचामा अनुमतिपत्र प्रदान गर्नेछ ।

८. **अनुमतिपत्र नवीकरण:** केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले प्रत्येक आर्थिक वर्षको लागि अनुमतिपत्रको समयावधि समाप्त भएको तीन महिनाभित्र अनुसूची-२ बमोजिमको वार्षिक शुल्कसहित अनुसूची-८ बमोजिमको ढाँचामा बोर्डसमक्ष निवेदन दिई अनुमतिपत्र नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।

९. **अनुमतिपत्र निलम्बन वा खारेज:** केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको अनुमतिपत्र निलम्बन, खारेज वा अन्य कारवाही सम्बन्धी व्यवस्था नेपाल धितोपत्र बोर्ड सम्बन्धी नियमावली अनुसार हुनेछ ।

परिच्छेद ३

केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी तथा निक्षेप सदस्यको काम, कर्तव्य तथा अधिकार

१०. **केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको काम, कर्तव्य तथा अधिकार:** केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको काम, कर्तव्य तथा अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) धितोपत्र निक्षेप सेवाको स्थापना, संचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने,
- (ख) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले स्वीकृत गरेका निकायहरूका साथै निक्षेप सदस्यहरू, निष्काशनकर्ताहरू, रजिष्ट्रार तथा हस्तान्तरण प्रतिनिधिहरू तथा स्टक एक्सचेन्ज र त्यसका राफसाफ शाखा वा राफसाफ निकायका साथै अन्य यस्तै निकायहरूसँग विद्युतीय सञ्चार सञ्जाल स्थापना गर्ने,
- (ग) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी तथा निक्षेप सदस्य/निष्काशनकर्ता/रजिष्ट्रार तथा हस्तान्तरण प्रतिनिधिलाई परिचालन गर्न विनियम वा कार्य संचालन निर्देशिका तयार गर्ने,
- (घ) परिपत्र/आधिकारिक सूचनाको माध्यमबाट निक्षेप सदस्य/निष्काशनकर्ता/ रजिष्ट्रार तथा हस्तान्तरण प्रतिनिधिलाई निजहरूको व्यवसाय परिचालन गर्ने सम्बन्धमा निर्देशन/निर्देशिका जारी गर्ने,
- (ङ) निक्षेप सदस्य वा निष्काशनकर्ताको धितोपत्र स्वीकार गरी लिनुअधि निक्षेप सदस्य/स्टक एक्सचेन्ज वा राफसाफ निकाय/निष्काशनकर्ता/रजिष्ट्रार तथा हस्तान्तरण प्रतिनिधिसँग सम्झौता गर्ने,
- (च) बोर्डमा दर्ता भएका निक्षेप सदस्यहरूको संजालमार्फत कार्य संचालन गर्ने,
- (छ) हितग्राहीले निक्षेप सदस्यमार्फत ल्याएको धितोपत्रलाई विद्युतीय रूपमा परिवर्तन गरी निक्षेप राख्ने तथा लगानीकर्ताको मागअनुसार भौतिक रूपमा परिणत गर्ने,
- (ज) निक्षेप सदस्यहरू, निष्काशनकर्ता र रजिष्ट्रार तथा हस्तान्तरण प्रतिनिधिहरूले बुझाउनुपर्ने धरौटी, शुल्क तथा दस्तुर तोक्ने,
- (झ) निष्काशनकर्ता कम्पनीले कुल निष्काशित धितोपत्रको हिसाब राख्न सहयोग पुऱ्याउनको लागि हितग्राहीको दर्ता किताबमा अभिलेख राखी समय समयमा वा बोर्डले तोकेको समयमा निष्काशनकर्ता कम्पनीलाई उपलब्ध गराउने,
- (ञ) निक्षेप सदस्य, रजिष्ट्रार तथा हस्तान्तरण प्रतिनिधि तथा निष्काशनकर्तालाई प्रभावकारी विद्युतीय निक्षेप सेवा उपलब्ध गराउने,
- (ट) निक्षेप सेवामा दर्ता भएका धितोपत्रलाई धितोबन्धकमा वा रोक्कामा राखिएको अभिलेख गर्ने सुविधा उपलब्ध गराउने,
- (ठ) धितोपत्रसँग सम्बन्धित अन्य संघ संस्थालाई आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने
- (ड) निक्षेप सदस्यहरूको प्रवेश दर्ता गर्ने, निरीक्षण गर्ने, अनुगमन गर्ने, निलम्बन गर्ने तथा सदस्यता खारेजसम्बन्धी कार्य गर्ने,

- (ढ) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको जिम्मामा रहेका सबै धितोपत्रहरूको तथ्याङ्क/सूचना सुरक्षित रूपमा राख्ने प्रबन्ध मिलाउने,
- (ण) निक्षेप सदस्यको माध्यमबाट लगानीकर्ताको विद्युतीय खाता खोली दिने र सम्बन्धित पक्षले मागेको बेलामा उक्त खातासम्बन्धी विवरण उपलब्ध गराउने,
- (त) केन्द्रीय निक्षेप सेवामा रहेका धितोपत्रको हस्तान्तरण गर्ने सम्बन्धित पद्धति बनाई कार्यान्वयन गर्ने,
- (थ) निक्षेप सदस्यले लगानीकर्ताबाट लिन पाउने शुल्क/दस्तुरको उपल्लो सीमा निर्धारण गर्ने,
- (द) अधिकार प्राप्त अधिकारीले केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको विनियम/कार्य संचालन निर्देशिकाअनुरूप रहेको हितग्राहीको खाताको विवरण उपलब्ध गराई दिएको आदेश/निर्देशन बमोजिम हितग्राहीको धितोपत्र वा खाता रोक्का राख्ने,
- (ध) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको प्रबन्धपत्रमा उल्लेखित अन्य सेवा उपलब्ध गराउने,
- (न) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको कार्य संचालन गर्ने क्रममा हितग्राहीलाई पर्न सक्ने जोखिम कम गरी हितरक्षा गर्न बीमालगायतका अन्य पर्याप्त सतर्कता अपनाउने,
- (प) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी तथा निक्षेप सदस्यको लापरवाहीको कारणबाट लगानीकर्ताले हानी नोक्सानी व्यहोर्नु परेमा निजलाई सो बापत क्षतिपूर्ति दिलाउने र यदि उक्त क्षति निक्षेप सदस्यबाट भएको भए निजबाट उक्त रकम असुल गर्ने,
- (फ) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले नियन्त्रण पद्धति, कार्यविधि तथा सुरक्षा अवस्थाबारे वार्षिक रूपमा निरीक्षण गरी सोको एकप्रति प्रतिवेदन बोर्डसमक्ष पेश गर्ने,
- (ब) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले निक्षेपमा लिएका सम्पूर्ण धितोपत्रहरू विद्युतीय माध्यममा तथा परिवर्तनीय (fungible) स्वरूपमा राख्ने ।

११. केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले गर्न नहुने कार्य: केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले देहाय बमोजिमका कार्यहरू गर्न गराउन हुदैन :-

- (क) आफ्नो निक्षेप सेवासम्बन्धी अधिकार बोर्डलाई पूर्वसूचना नगरी कसैलाई पनि प्रदान गर्न वा प्रत्यायोजन गर्न,
- (ख) कानूनले निर्धारण गरेको अवस्थामा बाहेक हितग्राही खातासम्बन्धी विवरणका गोप्यता भंग हुने कार्य गर्न,
- (ग) आफ्ना ग्राहकलाई कुनै धितोपत्रका सम्बन्धमा लगानीसम्बन्धी परामर्श दिन ।

१२. निक्षेप सदस्यको काम, कर्तव्य तथा अधिकार: निक्षेप सदस्यको काम, कर्तव्य तथा अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) हितग्राहीसँग सम्झौता गरेपछि मात्र धितोपत्र खाता खोल्ने,
- (ख) हितग्राही खाता खोल्नुभन्दा अगाडि बोर्ड/केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले निर्धारण गरेबमोजिमको लगानीकर्ता पहिचान प्रकृया पूरा गर्ने,
- (ग) प्रत्येक हितग्राहीको नाममा अलग अलग खाता संचालन गर्ने र एक हितग्राहीको धितोपत्र अर्को हितग्राहीको धितोपत्रसँग नमिसाई अलगगै राख्ने,
- (घ) हितग्राहीले पेश गरेका धितोपत्रहरू विद्युतीय रूपमा परिवर्तन गर्ने र हितग्राहीले अनुरोध गरेको सात दिनभित्र निष्काशनकर्ता/रजिष्ट्रार तथा हस्तान्तरण प्रतिनिधिकहाँ पठाई विद्युतीय निक्षेप अभिलेखलाई भौतिक प्रमाणपत्रमा परिवर्तन गरिदिने,
- (ङ) विद्युतीय रूपमा रहेका धितोपत्रहरूको विवरण राख्ने,
- (च) हितग्राहीको खाताबाट धितोपत्रको हस्तान्तरण गर्दा हितग्राहीको लिखित वा विद्युतीय सूचना प्राप्त गरेपछि मात्र कार्यान्वयन गर्ने,
- (छ) ग्राहक तथा अन्य मध्यस्थकर्तासँगको व्यावसायिक कारोबार गर्दा उच्चस्तरको नैतिक व्यवहार कायम राख्ने,
- (ज) कानून पालना अधिकारीलाई प्रभावकारी काम गराउनका निम्ति पर्याप्त अधिकार र स्वतन्त्रता दिने,
- (झ) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले तोकेबमोजिमको अवधिमा हितग्राहीलाई विद्युतीय खाताको विवरण उपलब्ध गराउने,

(ज) बोर्ड तथा केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले दिएका निर्देशन, सुझाव पालना गर्ने ।

१३. निक्षेप सदस्यले गर्न नहुने कार्य: निक्षेप सदस्यले देहाय बमोजिमका कार्य गर्न गराउन हुँदैन:-

- (क) हितग्राही वा ग्राहकलाई आफू कुनै खास सेवा प्रदान गर्न योग्य वा क्षमतावान रहेको भन्नेबारेमा अनुचित व्यहोरा प्रस्तुत गर्ने,
- (ख) बोर्ड वा केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीमा पेश गर्नु पर्ने कुनै कागजात, प्रतिवेदन वा सूचना लुकाउने वा गलत कागजात, प्रतिवेदन वा सूचना पेश गर्ने,
- (ग) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको पूर्व स्वीकृति नभई आफ्नो कामकारवाही अन्य कसैलाई तोक्न वा प्रत्यायोजित गर्ने,
- (घ) हितग्राही वा अरू निक्षेप सदस्यहरूको अहित हुने गरी कुनै अस्वस्थ प्रतिस्पर्धामा संलग्न हुने,
- (ङ) कानूनले तोकिदिएको अवस्थामा बाहेक निक्षेप सदस्यको बही खातासम्बन्धी विवरणको गोप्यता भङ्ग गर्ने,
- (च) आफ्ना ग्राहकलाई कुनै धितोपत्रमा लगानी गर्ने सल्लाह दिने ।

परिच्छेद ४

पूँजी, स्वामित्व तथा योग्यतासम्बन्धी व्यवस्था

१४. केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको स्वामित्व: (१) मान्यताप्राप्त धितोपत्र बजार, नागरिक लगानी कोष, बैंक, विदेशी संस्थागत लगानीकर्ता, गैरवैकिङ्ग वित्तीय संस्था, निक्षेप सदस्यहरू तथा बोर्डले तोकेको अन्य संस्थाले केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको शेयर ग्रहण गर्न सक्नेछ ।

तर बोर्डलेप्राकृतिक व्यक्ति, प्राइभेट कम्पनी वा सहकारी संस्थालाई केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको शेयर ग्रहण गर्न पाउने गरी तोक्न सक्नेछैन ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको स्वामित्व ग्रहण गर्ने संस्थाले देहाय बमोजिम योग्यता पूरा गरेको हुनुपर्ने छ:-

- (क) स्थापना भएको कम्तीमा पाँच वर्ष पूरा भएको,
- (ख) चुक्ता पूँजीभन्दा नेटवर्थ कम नभएको,
- (ग) विगत तीन वर्षदेखि नाफामा संचालन भएको ।

१५. स्वामित्व ग्रहण गर्न नसक्ने अवस्था: (१) देहायको अवस्था भएको कम्पनी वा संगठित संस्था केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको शेयर स्वामित्व ग्रहण गर्न योग्य हुनेछैन:-

- (क) साहुको ऋण तिर्न नसकी दामासाहीको कारवाहीमा परेको,
- (ख) प्रचलित कानूनबमोजिम कर दाखिला गर्ने प्रयोजनका लागि आय विवरण पेश नगरेको,
- (ग) वित्तीय विवरण सार्वजनिक गर्नु पर्ने कम्पनी वा संगठित संस्थाको हकमा लगातार तीन वर्षसम्म लेखा परीक्षण भएको वित्तीय विवरण सार्वजनिक नगरेको,
- (घ) सम्बन्धित ऐनबमोजिम कारवाही भई अनुमतिपत्र खारेज भएको,
- (ङ) कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा रहेको ।

१६. स्वामित्व हस्तान्तरणसम्बन्धी व्यवस्था: (१) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको संस्थापक शेयरधनीले आफूले ग्रहण गरेको शेयर अनुमतिपत्र प्राप्त भएको मितिले पाँच वर्ष पूरा नभएसम्म बिक्री गर्न पाउने छैन ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको समय समाप्त भई केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको कुनै शेयर बिक्री भएकोमा त्यस्तो शेयर खरिद गरी लिएको मितिले एकवर्ष पूरा नभएसम्म पुनः बिक्री गर्न सकिनेछैन ।

(३) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको शेयरधनीले आफूले ग्रहण गरेको शेयर बिक्री गर्न चाहेमा आफूले बिक्री गर्ने शेयरको बिक्री मूल्यको शून्य दशमलव पाँचप्रतिशत दस्तूरसहित सम्बन्धित केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीमार्फत स्वीकृतिका लागि बोर्डसमक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

- (४) उपनियम (३) बमोजिमको निवेदनमा शेयर खरिद गर्न चाहने कम्पनी वा संगठित संस्थाको अनुसूची-५ बमोजिमको विवरण तथा कागजातसमेत संलग्न गर्नु पर्नेछ ।
- (५) उपनियम (३) बमोजिमको निवेदन र संलग्न विवरण तथा कागजात जाँचबुझ गर्दा बोर्डले आवश्यक देखेमा थप विवरण वा कागजात माग गर्न वा कुनै विषयमा स्पष्ट गर्न लगाउन सक्नेछ ।
- (६) उपनियम (३) बमोजिम पर्न आएको निवेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ गरी बोर्डले ऐन तथा यस नियमावलीको अधिनमा रही शेयर बिक्रीको लागि सहमति प्रदान गर्नेछ ।

१७. शेयर बिक्री गर्नु पर्ने: (१) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको शेयर स्वामित्व ग्रहण गर्न अयोग्य भएको सम्बन्धित संगठित संस्थाले आफूले ग्रहण गरेको शेयर स्वामित्व हस्तान्तरण गर्न त्यस्तो अयोग्य भएको मितिले तीन महिनाभित्र यस नियमावलीमा भएको व्यवस्था बमोजिम बोर्डसमक्ष निवेदन दिइसक्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम शेयर स्वामित्व हस्तान्तरण गर्न नसकेमा सम्बन्धित संगठित संस्थाले ग्रहण गरेको शेयर केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले लिई तीन महिनाभित्र यस नियमावली बमोजिम योग्यता पूरा भएको निकायलाई बोलकबोल प्रणालीबाट बिक्री गरिदिनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम शेयर बिक्री हुन नसकेमा बोर्डलाई जानकारी दिई केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले अन्य वैकल्पिक व्यवस्था अवलम्बन गर्न सक्नेछ ।

(४) उपनियम (२) वा (३) बमोजिम केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको शेयर बिक्री गर्दा यस नियमावली बमोजिम योग्यता पूरा भएको संस्थालाई मात्र बिक्री गर्नु पर्ने छ र त्यसरी बिक्री गरेको एक महिनाभित्र बिक्री गरिएको रकमको शून्य दशमलव पाँच प्रतिशत दस्तुरसहित शेयर खरिद गर्ने संस्थाको सम्बन्धमा अनुसूची-५ बमोजिमको विवरण र कागजात तथा बोलकबोल प्रणालीबाट शेयर बिक्री गरिएको भए सो सम्बन्धी सम्पूर्ण विवरणसहित केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले बोर्डलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

१८. संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको योग्यता: केन्द्रीय निक्षेप व्यवसायीको संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको योग्यता देहाय बमोजिम हुनु पर्नेछ :-

- (क) केन्द्रीय निक्षेप व्यवसायीको कार्यकारी प्रमुख तथा संचालकको लागि अर्थशास्त्र, वाणिज्य शास्त्र, वित्त, लेखा, व्यवस्थापन वा वाणिज्य कानून विषयमा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तीमा स्नातकोत्तर वा चार्टर्ड एकाउन्टेन्सी वा सो सरहको उपाधी हासिल गरी पूँजी बजार वा उद्योग वा वाणिज्य वा वित्त वा लेखा वा कानून वा व्यवस्थापन क्षेत्रहरूमध्ये कुनै एक वा एकभन्दा बढी क्षेत्रमा कम्तीमा पाँच वर्षको अनुभव हासिल गरेको,
- (ख) नेपाल सरकारले स्वीकृति दिएकोमा बाहेक नेपाली नागरिक भएको ।

१९. संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको अयोग्यता: (१) देहायको अयोग्यता भएको व्यक्ति केन्द्रीय निक्षेप व्यवसायीको संचालक वा कार्यकारी प्रमुख हुनसक्ने छैन :-

- (क) बहुलाएको वा मानसिक सन्तुलन ठीक नभएको,
- (ख) नैतिक पतन देखिने फौज्दारी अभियोगमा कसुरदार ठहरिएको भए सजाय भुक्तान भएको मितिले पाँच वर्ष पूरा नभएको,
- (ग) भ्रष्टाचार वा ठगीको कसूरमा अदालतबाट सजाय पाएको भए सजाय भुक्तान भएको मितिले पाँच वर्ष पूरा नभएको,
- (घ) आफू वा आफू संचालक वा कार्यकारी प्रमुख रहेको कम्पनी वा संगठित संस्थाले साहूको ऋण तिर्न नसकी दामासाहीमा परेको भए दामासाहीमा परेको पाँच वर्ष पूरा नभएको,
- (ङ) प्रचलित कानूनबमोजिम कर दाखिला नगरेको वा कर दाखिला गर्ने प्रयोजनका लागि आय विवरण पेश नगर्ने कम्पनी वा संगठित संस्थाको संचालक वा कार्यकारी प्रमुख रहेको,
- (च) आफू वा आफू संचालक वा कार्यकारी प्रमुख रहेको कम्पनी वा संगठित संस्था कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा रहेको,
- (छ) लगातार तीन वर्षसम्म लेखा परीक्षण भएको वित्तीय विवरण सार्वजनिक नगर्ने सार्वजनिक निष्काशन गरेका संगठित संस्थाको संचालक वा कार्यकारी प्रमुख रहेको,

- (ज) ऐनबमोजिम सजाय भई संगठित संस्थाको संचालक वा कार्यकारी प्रमुखको रूपमा कार्य गर्न नपाउने गरी बोर्डले सूचिकृत गरेको ।
- (२) कुनै कम्पनी वा संगठित संस्थामा कार्यकारी प्रमुखका रूपमा कार्यरत रहेको व्यक्तिले केन्द्रीय निक्षेप व्यवसायीको कार्यकारी प्रमुखको कार्य गर्न पाउने छैन ।

परिच्छेद - ५

निक्षेप सदस्यसम्बन्धी व्यवस्था

- २०. निक्षेप सदस्यको योग्यता:** (१) निक्षेप सदस्य हुनको लागि देहाय बमोजिमको योग्यता पूरा गरेको हुनु पर्नेछ:-
- (क) बैंक वा वित्तीय संस्था, धितोपत्र दलाल, रजिष्ट्रार वा हस्तान्तरण प्रतिनिधि, कस्टोडियन वा अन्य यस्तै बोर्डबाट समय समयमा तोकिएका निकाय रहेको,
 - (ख) नेटवर्थ कम्तीमा पचास लाख^१ रुपैयाँ रहेको,
 - (ग) कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचिमा नरहेको ।
- ^२(२) निक्षेप सदस्यले उपनियम(१) को खण्ड (ख) मा उल्लेखित नेट वर्थ २०७३ साल आषाढ मसान्तसम्ममा कम्तीमा एक करोड रुपैयाँ पुर्‍याउनुपर्नेछ ।
- ^३(३) उपनियम(२) बमोजिमको नेट वर्थ सो भन्दा बढी हुने गरी संचालक बोर्डले समय समयमा तोके बमोजिम हुनेछ ।
- २१. बोर्डमा दर्ता हुनुपर्ने:** (१) यस नियमबमोजिम केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको सदस्यता प्राप्त गरी सेवा प्रदान गर्न चाहने योग्यता पूरा गरेका निकायले त्यसरी सदस्यता प्राप्त गर्नुअघि बोर्डबाट दर्ता प्रमाणपत्र लिनु पर्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिमको दर्ता प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नका लागि अनुसूची-९ बमोजिमको ढाँचामा अनुसूची-१२ बमोजिमको निवेदन दस्तुर तथा देहायका विवरण तथा कागजात संलग्न गरी बोर्डसमक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ,
- (क) संस्थाको प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीको प्रतिलिपि,
 - (ख) कम्पनी दर्ता प्रमाणपत्र,
 - (ग) प्रचलित कानूनबमोजिम तोकिएको ढाँचा र लेखामानअनुसार तयार गरी लेखा परीक्षण भएको अधिल्लो आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरण,
स्पष्टीकरण: यस खण्डको प्रयोजनको लागि संस्थापना भई आर्थिक वर्ष पूरा नभएको कम्पनी वा संगठित संस्थाको हकमा व्यवस्थापनद्वारा प्रमाणित आवधिक वित्तीय विवरण पेश गर्न सकिनेछ ।
 - (घ) निक्षेप सदस्यको रूपमा कार्य गर्न तयार गरिने पूर्वाधार व्यवस्था,
 - (ङ) निक्षेप सदस्यको रूपमा काम गर्न व्यवस्था गरिने जनशक्ति,
 - (३) बोर्डले उपनियम (२) को खण्ड (क) देखि (ङ) सम्मको व्यवस्थामध्ये कुनैमा छुट दिन सक्नेछ ।
 - (४) उपनियम (२) बमोजिम पेश भएको निवेदनको जाँचबुझ गर्दा बोर्ड सन्तुष्ट भएमा निवेदकलाई निक्षेप सदस्यको रूपमा दर्ता गरी अनुसूची-१० बमोजिमको ढाँचामा प्रमाणपत्र प्रदान गर्नेछ ।
 - (५) उपनियम (४) बमोजिम दर्ता प्रमाणपत्र प्रदान गर्नुअघि बोर्डले निवेदकलाई अनुसूची-१२ बमोजिमको दर्ता प्रमाणपत्र दस्तुर बुझाउन सूचित गर्नेछ ।
- ^४(६) यस नियम बमोजिम दर्ता प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको तीन महिना भित्र निक्षेप सदस्यको रूपमा कार्य संचालन नगरेमा त्यसरी कार्य संचालन नगर्ने निक्षेप सदस्यको दर्ता प्रमाणपत्र बोर्डले खारेज गर्न सक्नेछ ।

^१ धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा (पहिलो संशोधन)नियमावली, २०७१ द्वारा संशोधित

^२ धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा (पहिलो संशोधन)नियमावली, २०७१ द्वारा थप गरिएको

^३ धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा (पहिलो संशोधन)नियमावली, २०७१ द्वारा थप गरिएको

^४ धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा (पहिलो संशोधन)नियमावली, २०७१ द्वारा थप गरिएको

२२. **दर्ता प्रमाणपत्र नवीकरण:** (१) यस नियमबमोजिम प्रदान गरिएको दर्ता प्रमाणपत्र एक आर्थिक वर्षसम्म बहाल रहनेछ र आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्र नवीकरण गरिसक्नु पर्नेछ ।
- (२) निक्षेप सदस्यले तोकिएको समयभित्र दर्ता प्रमाणपत्र नवीकरणको लागि निवेदन दिन असफल भएमा, त्यस्तो निक्षेप सदस्यलाई दर्ता प्रमाणपत्र नवीकरण नगराएको अवधिसम्म नयाँ लगानीकर्ता खाता खोल्न रोक लगाइने छ ।
- (३) निक्षेप सदस्यले दर्ता प्रमाणपत्र नवीकरण गर्नको लागि अनुसूचि-११ बमोजिमको निवेदन र अनुसूची-१२ बमोजिमको दस्तुरसहित बोर्डसमक्ष निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (४) निक्षेप सदस्यको दर्ता प्रमाणपत्र नवीकरण गर्नको लागि दिएको निवेदनमा उक्त प्रमाणपत्रको म्यादभित्र प्रमाणपत्र नवीकरण हुन नसकेमा बोर्डबाट अन्यथा सूचना नआएसम्म आफ्नो काम गर्न बाधा पर्ने छैन ।
२३. **नगद धरौटी राख्नुपर्ने:** (१) निक्षेप सदस्यले आफ्नो कारोबार शुरु गर्नुअगाडि केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीमा ब्याज नपाउने गरी नगद धरौटी राख्नु पर्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम निक्षेप सदस्यले केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीलाई बुझाउनुपर्ने नगद धरौटी रकम केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको विनियमावलीमा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद - ६

धितोपत्रको निक्षेपसम्बन्धी व्यवस्था

२४. **केन्द्रीय निक्षेपमा धितोपत्रको समावेश गराउनुपर्ने:** (१) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको विनियमावलीमा तोकिएको योग्यता पूरा गरेका तथा धितोपत्र बजारमा सूचिकृत भएका वा नभएका धितोपत्र जारी गर्ने जुनसुकै संगठित संस्था वा निकायले केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीमा धितोपत्र वा अन्य उपकरण समावेश गर्न चाहेमा केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले निर्धारण गरेको शुल्क तिरी केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले तोके बमोजिमको ढाँचामा सम्झौता गर्नु पर्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि केन्द्रीय निक्षेपमा सरकारी धितोपत्र, कमर्सियल पेपर, स्टक प्रमाणपत्र तथा वस्तु बजारका भर्पाइ वा प्रमाणपत्रसमेतको निक्षेप राख्न सकिनेछ ।
- (३) निष्काशनकर्ता संगठित संस्था वा अन्य निकायले केन्द्रीय निक्षेप प्रणालीमा धितोपत्र निक्षेप गराउनका लागि केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको कार्य संचालन निर्देशिकामा तोकिए बमोजिमको कागजात, शुल्क तथा विवरणसहित केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (४) उपनियम (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले नेपाल सरकारले जारी गरेको धितोपत्र र बोर्डले तोके बमोजिमका अन्य धितोपत्रको निक्षेप गर्न बाधा पर्ने छैन ।
- (५) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले आफूले निक्षेपमा लिएको सम्पूर्ण धितोपत्र भौतिक प्रमाणपत्ररहित (डिम्याटेरलाइज) गरी धितोपत्रहरूको विद्युतीय अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।
- (६) यस नियमावली लागू हुँदा सूचिकृत रहेका संगठित संस्थाहरूले केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले आफ्नो सेवा संचालनमा ल्याएको एक वर्षभित्र केन्द्रीय निक्षेप प्रणालीमा धितोपत्र निक्षेप गराइ सक्नु पर्नेछ ।
- (७) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी संचालनमा आएपश्चात् बोर्डमा धितोपत्र दर्ता गराएका सम्पूर्ण सूचिकृत संगठित संस्थाले आफ्ना धितोपत्रहरू भौतिक प्रमाणपत्ररहित गरी विद्युतीय रूपमा मात्र निष्काशन गर्नु पर्नेछ ।
- (८) उप-नियम (६) को सीमाभित्र रही सूचिकृत संगठित संस्थाले आफ्ना धितोपत्रहरूलाई निक्षेप गराउनका निम्ति समयतालिका तयार गरी बोर्डले तोक्न सक्नेछ ।
- (९) निष्काशनकर्ता वा निष्काशनकर्ताको प्रतिनिधिले विद्युतीय माध्यममा राखिएका धितोपत्रका प्रमाणपत्रहरूको अभिलेख राख्नुपर्ने छ र निष्काशनकर्ताले निष्काशन गरेका विद्युतीय धितोपत्रहरूको अभिलेखसँग सम्पूर्ण धितोपत्र (विद्युतीय रूपमा राखिएका धितोपत्रहरू र भौतिक रूपमा राखिएका धितोपत्रहरू) दैनिक रूपमा मिलान गरी राख्नु पर्नेछ ।

(१०) सूचिकृत कम्पनीको हकमा निष्काशनकर्ताले केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीमा विद्युतीय रूपमा परिवर्तन गरी राखेका धितोपत्रहरू धितोपत्र बजारमा सूचिकृत गरिएका धितोपत्रभन्दा बढी नभएको सुनिश्चित गर्नु पर्ने छ र सोको प्रतिवेदन बोर्डले निर्धारण गरेबमोजिमको समयावधिमा धितोपत्र बजारलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

(११) निष्काशनकर्ता/रजिष्ट्रार तथा हस्तान्तरण प्रतिनिधिले हितग्राहीको धितोपत्र विद्युतीय निक्षेपमा राख्न दिएको आदेशसहितको सूचना (Intimation) निक्षेप सदस्यबाट प्राप्त गरेपछि तोकिएको अवधिभित्र साविकको धितोपत्रको प्रमाणपत्र रद्द गरी धितोपत्रधनीको सट्टा केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको नाम दर्ता भएको धनीको रूपमा कायम गरी सोको जानकारी केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीलाई दिनु पर्नेछ ।

(१२) निष्काशनकर्ता/रजिष्ट्रार तथा हस्तान्तरण प्रतिनिधिले हितग्राहीको विद्युतीय निक्षेपमा राखिएको धितोपत्रलाई पुनः भौतिक प्रमाणपत्रको रूपमा परिवर्तन गर्न दिएको आदेशसहितको सूचना (Intimation) निक्षेप सदस्यमार्फत प्राप्त भएपछि तोकिएको अवधिभित्र निक्षेप अभिलेखमा केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको सट्टा हितग्राहीको नाम राखी प्रमाणपत्र अर्थात् धितोपत्रको विवरण बनाई सोको जानकारी केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीलाई दिनु पर्नेछ ।

२५. **स्वामित्व हस्तान्तरणसम्बन्धी व्यवस्था:** (१) हितग्राहीको रितपूर्वकको अनुरोध प्राप्त भएपछि निक्षेप सदस्यले तोकिएबमोजिमको प्रणालीमा स्वामित्व हस्तान्तरणको प्रकृया अगाडि बढाउनु पर्नेछ ।

(२) हितग्राहीको मृत्यु भएमा वा अन्य कुनै अवस्था परेर लगानीकर्ताले खोलेका खातामा रहेको धितोपत्रहरूको स्वामित्व हस्तान्तरण गर्नुपरेमा त्यस्ता धितोपत्रहरूको स्वामित्व हस्तान्तरणसम्बन्धी प्रकृया प्रचलित कानूनबमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद - ७

वित्तीय विवरण, लेखापरीक्षण तथा विवरण प्रवाहसम्बन्धी व्यवस्था

२६. **केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको वित्तीय विवरण तथा अभिलेख सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले प्रचलित कानून बमोजिम राख्नुपर्ने अभिलेख तथा विवरणका अतिरिक्त देहाय बमोजिमको अभिलेखसमेत यथार्थ र दुरुस्त रूपमा राख्नु पर्नेछ:-

- (क) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको निक्षेप सदस्य सम्बन्धी विवरण,
- (ख) निक्षेप गरिएका धितोपत्र तथा निष्काशनकर्ता सम्बन्धी विवरण,
- (ग) बोर्डले समय समयमा तोकिएको अन्य विवरण ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम राख्नुपर्ने अभिलेखको ढाँचा बोर्डले तोकिदिन सक्नेछ ।

(३) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले आफ्नो संचालनको आन्तरिक लेखा परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ र सोको प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्र बोर्डसमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्र लेखा परीक्षण गराउनु पर्नेछ र लेखा परीक्षण सम्पन्न भएको तीन महिना भित्र वित्तीय विवरण बोर्डसमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(५) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले आफ्नो वार्षिक प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष समाप्त भएको छ महिनाभित्र बोर्डसमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(६) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले वार्षिक साधारण सभा सकिएको तीस दिनभित्र उक्त साधारण सभामा प्रस्तुत विषय तथा भएका निर्णयसहितको विवरण बोर्डसमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

२७. **विवरण तथा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने:** (१) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले देहाय बमोजिमको जानकारी, विवरण तथा प्रतिवेदन देहाय बमोजिमको अवधिभित्र बोर्डसमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :-

- (क) त्रैमासिक प्रगति प्रतिवेदन त्रैमासिक अवधि समाप्त भएको तीस दिनभित्र,
- (ख) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले निक्षेप सदस्यलाई कुनै कारवाही गरेमा त्यस्तो कारवाही गरेको सात दिनभित्र सम्बन्धित निक्षेप सदस्यको नाम, कारवाहीको विवरण तथा कारवाही गर्नुपरेको कारणसहितको विवरण,
- (ग) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले निक्षेप सदस्यको निरीक्षण गरेको अवस्थामा निरीक्षण समाप्त भएको तीस दिनभित्र तत्सम्बन्धी प्रतिवेदन,
- (घ) बोर्डले मागेका सूचना, कागजात तथा अन्य विवरण,

- (ड) बोर्डले समय समयमा तोकिएको अन्य सूचना तथा विवरण ।
- (२) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले बोर्डसमक्ष पेश गर्नु पर्ने प्रतिवेदनको ढाँचा बोर्डले तोकिदिन सक्नेछ ।
- (३) ऐनको दफा ४६ मा तोकिएको जानकारीका अतिरिक्त केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले देहायका कुराको जानकारी बोर्डलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछः-
- (क) संस्थापक, संचालक तथा कार्यकारी प्रमुख प्रचलित कानूनबमोजिम कुनै कारवाहीमा परेमा,
 - (ख) संस्थापक, संचालक तथा कार्यकारी प्रमुख कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा परेमा,
 - (ग) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले धितोपत्र निक्षेप, केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको सदस्यता, धितोपत्र हस्तान्तरण सम्बन्धमा कुनै समिति गठन गरेमा उक्त समितिको संरचना, काम कर्तव्य तथा अधिकार सम्बन्धी जानकारी,
 - (घ) खण्ड (ग) बमोजिम गठन गरिएको समितिको संरचना, काम, कर्तव्य तथा अधिकार परिवर्तन गरेमा वा विघटन गरेमा,
 - (ङ) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको व्यवस्थापन वा संगठन ढाँचामा कुनै परिवर्तन भएमा,
 - (च) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको नियम पालना अधिकृतको नियुक्ति वा परिवर्तन भएमा ।

२८. निक्षेप सदस्यको वित्तीय विवरण तथा अभिलेख सम्बन्धी व्यवस्था: (१) निक्षेप सदस्यले प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको ढाँचा र लेखामान अनुसार लेखा राखी नाफा नोक्सान हिसाब, वासलात तथा नगद प्रवाह विवरणलगायतका वित्तीय विवरण तयार गर्नु पर्नेछ ।

(२) निक्षेप सदस्यले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्र लेखा परीक्षण भएको वित्तीय विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन बोर्ड तथा केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

२९. लेखापरीक्षक तथा लेखापरीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था: (१) चार्टर्ड एकाउन्टेन्सी वा सो सरहको परीक्षा उत्तीर्ण गरी नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाबाट लेखा परीक्षकको प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको लेखापरीक्षक मात्र केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी तथा निक्षेप सदस्यको लेखापरीक्षकको रूपमा नियुक्त हुन योग्य हुनेछ ।

(२) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी तथा निक्षेप सदस्यले लेखा परीक्षकको नियुक्ति गरेको पन्ध्र दिनभित्र बोर्डलाई सो सम्बन्धी जानकारी पठाइसक्नु पर्नेछ ।

(३) लेखा परीक्षकले केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी तथा निक्षेप सदस्यको लेखापरीक्षण गर्दा लेखा परीक्षण सम्बन्धी प्रचलित मूल्य मान्यता र मापदण्ड अनुसार गर्नु पर्नेछ ।

(४) लेखापरीक्षकले लेखापरीक्षण गरिसकेपछि केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी तथा निक्षेप सदस्यको कामकारवाही, आर्थिक विवरण तथा अवस्था प्रतिबिम्बित हुने गरी प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्नेछ ।

(५) बोर्डले केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी वा निक्षेप सदस्यको लेखापरीक्षकले लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा थप विवरणहरू खुलाउनुपर्ने गरी तोकिदिन सक्नेछ ।

परिच्छेद - ८

विविध

३०. विनियमावली तथा कार्य संचालन निर्देशिका बनाउन सक्ने: (१) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले केन्द्रीय निक्षेप सेवा सञ्चालनका लागि आवश्यक विनियमावली तथा कार्य सञ्चालन निर्देशिका बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम बनाइएको विनियमावली तथा कार्य सञ्चालन निर्देशिका बोर्डबाट स्वीकृत गराएर मात्र लागू गर्नु पर्नेछ ।

(३) विनियमावली तथा निर्देशिका स्वीकृतिको लागी बोर्डमा पेश गर्नुभन्दा अगाडि संचालक समितिबाट स्वीकृति गराएको हुनु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (१) बमोजिम लागू गरेको विनियमावली तथा निर्देशिकामा आवश्यकता अनुसार संशोधन वा सुधार गर्न वा सो खारेज गरी नयाँ व्यवस्था बनाई लागू गर्न बोर्डले निर्देशन दिन सक्नेछ ।

३१. गुनासो समाधानको व्यवस्था गर्नु पर्ने: (१) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले केन्द्रीय निक्षेप सेवा संचालनमा उत्पन्न हुने सक्ने विवादको समाधानको लागि उपयुक्त र प्रभावकारी व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

(२) हितग्राहीबाट केन्द्रीय निक्षेप सेवासंग सम्बन्धित कुनै प्रकारको गुनासो प्राप्त भएमा वा कुनै प्रकारको विवाद उत्पन्न भएमा त्यस्तो गुनासो वा विवाद सम्बन्धित पक्ष वा केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी आफैले साठी दिनभित्र समाधान गरी सक्नुपर्नेछ ।

(३) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीमा प्राप्त भएका गुनासा सम्बन्धी जानकारी प्रत्येक महिना बोर्ड समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

३२. **हितग्राही संरक्षण कोषसम्बन्धी व्यवस्था:** बोर्डले देहाय बमोजिमको उद्देश्य रहेको हितग्राही संरक्षण कोष खडा गर्न केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीलाई निर्देशन दिन सक्नेछ:-

- (क) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी मार्फत विद्युतीय निक्षेप गरिएका धितोपत्रमा लगानी गर्ने, स्वामित्व ग्रहण गर्ने वा कारोबार गर्ने व्यक्तिका लागि सदैव उपलब्ध हुने गरी सदस्यहरूको हित तथा संरक्षणका लागि कोष खडा गर्ने तथा व्यवस्थापन गर्ने,
- (ख) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी वा निक्षेप सदस्य वा तीनका कर्मचारीहरूको तर्फबाट भएको गलत कार्य, लापरवाही, गल्ती वा जालसाजीले हितग्राहीहरूले व्यहोर्नुपरेको हानी नोक्सानीको नगद राहत वा क्षतिपूर्ति प्रदान गर्ने,
- (ग) सर्वसाधारण लगानीकर्तालाई विद्युतीय निक्षेप गरिएको धितोपत्रहरू ग्रहण र कारोबार गर्दा हुने फाइदाहरू र विद्युतीय माध्यममा धितोपत्र ग्रहण गर्ने लगानीकर्ताको लागि उपलब्ध सुरक्षण सम्बन्धमा जानकारी तथा शिक्षा प्रदान गर्ने,
- (घ) लगानीकर्ता सचेतक कार्यक्रम, अध्यापन, गोष्ठि तथा कार्यशाला र यस्तै अरू निक्षेप प्रणालीमा सर्वसाधारण लगानीकर्ताहरूको विश्वास जगाउने कार्यक्रमहरूको विस्तार तथा प्रवर्द्धन गर्ने,

३३. **शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) केन्द्रीय निक्षेपले निक्षेप सदस्य वा ग्राहकसंग तथा निक्षेप सदस्यले ग्राहकसंग लिन पाउने शुल्क केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको विनियमावलीमा तोकिबमोजिम हुनेछ ।

(२) केन्द्रीय निक्षेप र निक्षेप सदस्यले उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त गरेको शुल्कको पाँच प्रतिशत बराबरको रकम प्रत्येक महिना समाप्त भएको एक महिनाभित्र बोर्डमा बुझाउनु पर्नेछ ।

३४. **केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको प्रारम्भ पछिको धितोपत्र कारोबार:** केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको प्रारम्भ भएको छ महिनापश्चात् विद्युतीय खाता (डिम्याट एकाउन्ट)मा निक्षेप भएका धितोपत्रमात्र कारोबार हुनेछ । तर बोर्डले आवश्यकता अनुसार यस सम्बन्धमा समय समयमा हेरफेर गरी अन्य समय पनि निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

३५. **बोर्डको अधिकार रहने:** यस नियमावलीमा रहेका व्यवस्थाहरू बारे कुनै अस्पष्टता भएमा बोर्डले व्याख्या गर्न सक्नेछ ।

३६. **शाखा कार्यालय खोल्न सक्ने:** केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले बोर्डलाई जानकारी गराई आवश्यकता अनुसार नेपालभित्र शाखा कार्यालय खोल्न सक्नेछ ।

३७. **प्रबन्धपत्र नियमावलीमा संशोधन:** केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले बोर्डको पूर्व स्वीकृति लिई आफ्नो प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीमा रहेका व्यवस्थाहरू संशोधन गर्न सक्नेछ र त्यसरी संशोधन गरेको जानकारी संशोधन गरिएको तीस दिनभित्र बोर्डमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

३८. **लेखापरीक्षकलाई कारबाही गर्न सक्ने:** कुनै लेखापरीक्षकले लेखापरीक्षण गर्दा यस नियमावली बमोजिम लेखापरीक्षण नगरेमा त्यस्तो लेखापरीक्षकको सम्बन्धमा आवश्यक कारबाही गर्नको लागि बोर्डले नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्टस् संस्थासमक्ष लेखिपठाउन सक्नेछ ।

३९. **बोर्डलाई जानकारी गराउनु पर्ने:** कुनै निक्षेप सदस्यले ऐन तथा सो अन्तर्गत बनेको नियम, विनियम, निर्देशिका वा केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले जारी गरेका कार्य संचालन निर्देशिकाको उल्लंघन गरेको देखिएमा केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले आवश्यक कारवाही शुरु गरी सो को जानकारी बोर्डमा पठाउनु पर्नेछ ।

४०. अनुसूचीमा हेरफेर: यस नियमावलीको अनुसूचीमा बोर्डले आवश्यकताअनुसार हेरफेर गर्न सक्नेछ ।
४१. प्रमाणस्वरूप रहने: केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीमा विद्युतीय माध्यममा राखिएको धितोपत्र सम्बन्धी विवरण तथा हितग्राही खाताबाट गरेका कारोबारको अभिलेख आधिकारिक प्रमाणको रूपमा प्रयोग गर्न सकिनेछ ।
४२. यसै नियमावली बमोजिम हुने: यस नियमावलीमा लेखिएका कुराहरूका हकमा यसै नियमावली बमोजिम हुनेछ ।
४३. बाधा अडकाउ फुकाउने : यस नियमावलीमा लेखिएका कुराहरू कार्यान्वयन गर्न कुनै बाधा अडकाउ परेमा वा कुनै द्विविधा उत्पन्न भएमा बोर्डले सो सम्बन्धमा बाधा अडकाउ फुकाउन सक्नेछ ।

अनुसूची-१
(नियम ३ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)
अनुमतिपत्रका लागि दिने निवेदनको ढाँचा

मिति:.....

श्री नेपाल धितोपत्र बोर्ड
.....।

विषय: अनुमतिपत्र पाउँ ।

धितोपत्रसम्बन्धी ऐन, २०६३ र सो अन्तर्गत बनेको नियम, विनियम तथा अन्य प्रचलित कानूनको अधीनमा रही धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा संचालन गर्ने इच्छा भएकोले देहायको विवरण तथा कागजात संलग्न गरी केन्द्रीय निक्षेप सेवा संचालनको अनुमतिपत्र प्राप्त गर्न यो निवेदन पेश गरेका छौं ।

यस निवेदनसाथ संलग्न विवरण तथा कागजात सत्य तथ्य छन् र कुनै पनि विवरण जानीजानी लुकाएको वा बढाई चढाई प्रस्तुत गरेको छैन । लुकाएको वा गलत विवरण पेश गरेको ठहरेमा कानूनबमोजिम सहुँला बुझाउँला ।

संचालकहरू:

नाम

दस्तखत:

- १.
- २.
- ३.
- ४.

निवेदक संगठित संस्था:

नाम :

ठेगाना:अंचल.....जिल्ला गा. वि.स./न.पा./म. न. पा.

टोल.....वडा नं.....ब्लक नं..... फोन नं..... फ्याक्स:.....इमेल

संलग्न कागजात तथा विवरण:

संगठित संस्थाको छाप:

अनुसूची- २
(नियम ३ को उपनियम (१), नियम ७ को उपनियम (१) र नियम ८ संग सम्बन्धित)

निवेदन दस्तुर, अनुमतिपत्र दस्तुर तथा वार्षिक शुल्क

१.	निवेदन दस्तुर	रु.२५,०००।-
२.	अनुमतिपत्र दस्तुर	रु.५,००,०००।-
३.	वार्षिक शुल्क	रु.३,००,०००।-

अनुसूची-३
(नियम ३ को उपनियम (२) को खण्ड (क) सँग सम्बन्धित)

संचालक/कार्यकारी प्रमुखसम्बन्धी विवरण

हालसालै
खिचिएको
फोटो

१. नाम:
२. स्थायी ठेगाना:अंचल.....जिल्ला गा. वि.स./न.पा./म. न. पा.
टोल.....वडा नं.....ब्लक नं..... फोन नं..... फ्याक्स:.....इमेल
३. हालको ठेगाना:अंचल.....जिल्ला गा. वि.स./न.पा./म.पा.
टोल.....वडा नं.....ब्लक नं..... फोन नं..... फ्याक्स:.....इमेल
४. बाबुको नाम:
५. बाजेको नाम:
६. पति वा पत्तिको नाम:
७. शैक्षिक योग्यता:
८. व्यवसायिक अनुभव:
९. स्थायी लेखा नम्बर (PAN):
१०. तालिम:
११. अन्य कम्पनी वा संगठित संस्थामा स्वामित्व वा कुनै लाभको पदमा रहेको भए तत्सम्बन्धी विवरण:
१२. आफूउपर वा आफूसम्बद्ध कुनै कम्पनी वा संगठित संस्था उपर धितोपत्र सम्बन्धि कानून तथा अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम कुनै कारवाही भएको वा भैरहेको भए सो सम्बन्धी विवरण:
१३. केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको संचालक/कार्यकारी प्रमुख हुन योग्यता पूरा भएको तथा अयोग्यता नरहेको उद्घोषण:

.....
दस्तखत

संलग्न गर्नु पर्ने कागजात:

१. अघिल्लो आर्थिक वर्षसम्मको कर दाखिला गरेको प्रमाण ।
२. कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा परेको भए त्यस्तो सूचीबाट हटेको प्रमाणित गर्ने कागजात ।
३. योग्यता, अनुभव र अन्य संस्थामा संलग्नता प्रमाणित गर्ने कागजातको प्रतिलिपि ।
४. नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
५. स्थायी लेखा नम्बर (PAN)दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

*नोट: नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारको अधिकांश स्वमित्व रहेको कम्पनीद्वारा स्थापित कम्पनीको कार्यकारी प्रमुख बाहेक संचालकहरुको हकमा उपरोक्त कागजातहरु संलग्न गर्न अनिवार्य हुने छैन ।

^५ बोर्डको मिति २०६८।४।३२ को बैठक निर्णयानुसार थप गरिएको

अनुसूची- ४

(नियम ३ को उपनियम (२) को खण्ड (ख) संग सम्बन्धित)

केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको अनुमति लिन चाहने संगठित संस्था सम्बन्धी विवरण

- (क) संस्था दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
(ख) प्रबन्धपत्र र नियमावली,
(ग) संस्थापकहरूबीच केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी संस्थापन गर्ने सम्बन्धमा कुनै सम्झौता भएको भए त्यस्तो सम्झौताको प्रतिलिपि,
(घ) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी संचालनका लागि तयार गरिने पूर्वाधार सम्बन्धी देहायको विवरण:-
१. कार्यालय रहने स्थान तथा कार्यालयले ओगटने क्षेत्रफल सम्बन्धी विवरण,
 २. संगठन संरचना तथा कार्य विभाजन सम्बन्धमा गरिने व्यवस्था,
 ३. केन्द्रीय निक्षेप सेवा संचालनका लागि तयार गरिने निक्षेप प्रणाली, कार्यालय उपकरण तथा प्रविधि सम्बन्धी विवरण,
 ४. केन्द्रीय निक्षेप प्रणालीको सुरक्षाका लागि गरिने व्यवस्था सम्बन्धी विवरण,
 ५. निक्षेपमा रहेका धितोपत्रको अभिलेख राख्ने तथा अभिलेखको सुरक्षाका लागि गरिने व्यवस्था,
 ६. केन्द्रीय निक्षेप सेवा सञ्चालनका लागि व्यवस्था गरिने जनशक्तिसम्बन्धी विवरण ।

अनुसूची- ५

(नियम ३ को उपनियम (२) को खण्ड (ग), नियम १८ को उपनियम (४) र नियम १९ को उपनियम (४) संग सम्बन्धित)

केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको शेयर स्वामित्व लिने संस्था सम्बन्धी विवरण

- क. दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
ख. प्रबन्धपत्र र नियमावलीको प्रतिलिपि,
ग. कुनै विशेष ऐनद्वारा संस्था संस्थापना भएको भए सो ऐन र तत्सम्बन्धी नियम तथा विनियमको प्रति,
घ. केन्द्रीय निक्षेपको शेयर ग्रहण गर्ने सम्बन्धमा संचालक समितिले गरेको निर्णयको प्रतिलिपि,
ङ. प्रचलित कानूनबमोजिम तोकिएको ढाँचा र लेखामान अनुसार तयार गरी लेखा परीक्षण भएको विगत तीन आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरण तथा प्रत्येक वर्षमा गरेको काम कारवाही समेत समावेश गरिएको वार्षिक प्रतिवेदन,
(संस्थापना भएको तीन वर्ष पूरा नभएको कम्पनी वा संगठित संस्थाको हकमा उपलब्ध वर्षको वित्तीय विवरण तथा प्रतिवेदन पेश गर्न सकिनेछ ।)
च. कम्पनी कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा नरहेको उद्घोषण,
छ. कम्पनी वा संगठित संस्था वा संस्थाको संचालक उपर धितोपत्र सम्बन्धी कानून तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम कुनै कारवाही भएको वा भैरहेको भए सो सम्बन्धी विवरण,
ज. कर दर्ता प्रमाण,
झ. अन्य कम्पनी वा संगठित संस्थामा स्वामित्व रहेको भए तत्सम्बन्धी विवरण,
ञ. धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवासम्बन्धी नियमावली बमोजिम केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको स्वामित्व ग्रहण गर्न अयोग्यता नरहेको उद्घोषण,
ट. संचालकसम्बन्धी देहायका विवरण तथा कागजात,
(अ) तीन पुस्तिसहित पूरा नाम र ठेगाना,
(आ) अन्य कम्पनी वा संगठित संस्थामा स्वामित्व वा कुनै संलग्नता रहेको भए तत् सम्बन्धी विवरण ।

अनुसूची-६

(नियम ३ को उपनियम (२) को खण्ड (ड) संग सम्बन्धित)

केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको विनियमावलीमा समावेश हुनुपर्ने न्यूनतम कुराहरू

- (क) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीमा धितोपत्र निक्षेप गर्ने सम्बन्धमा,-
१. केन्द्रीय निक्षेपमा धितोपत्र निक्षेप गर्न चाहने संगठित संस्थाले दिनु पर्ने निवेदन तथा पेश गर्नु पर्ने विवरण तथा कागजात सम्बन्धी,
 २. केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको सेवा लिन चाहनेले पालना गर्नु पर्ने शर्त सम्बन्धी,
 ३. धितोपत्रको प्रमाणपत्र विहिन गर्ने (dematerialize) तथा प्रमाणपत्र विहिन अवस्थाबाट परिवर्तन गरी प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने (rematerialize) र विद्युतीय अभिलेख राखी खाता (demat account) सञ्चालन गर्ने सम्बन्धी,
 ४. केन्द्रीय निक्षेपमा दर्ता भएका धितोपत्र अभिलेख राख्ने व्यवस्था सम्बन्धी,
 ५. विद्युतीय खातामा रहेको धितोपत्रहरू धितो राख्ने वा फुकुवा गर्ने प्रकृया सम्बन्धी ।
- (ख) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको सदस्यता सम्बन्धमा,-
१. सदस्यता प्रदान तथा नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था,
 २. निक्षेप सदस्यले तयार गर्नु पर्ने पूर्वाधार व्यवस्था,
 ३. निक्षेप सदस्यको अनुगमन तथा निरीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था,
 ४. निक्षेप सदस्यको प्राविधिक तथा कार्य दक्षता परिक्षण सम्बन्धी व्यवस्था,
 ५. कुनै अनियमित कार्य गरेमा वा ऐन र सो अन्तर्गतको नियम तथा विनियमले गरेको व्यवस्थाको पालना नगरेमा निक्षेप सदस्यको निलम्बन वा खारेजी वा अन्य कारवाही सम्बन्धी प्रकृया र व्यवस्था,
 ६. निक्षेप सदस्यको योग्यता तथा अयोग्यता सम्बन्धी व्यवस्था ।
- (ग) हितग्राही खाताको सम्बन्धमा,-
१. हितग्राहीले विद्युतीय खाता खोल्न निक्षेप सदस्य समक्ष दिनु पर्ने निवेदन, विवरण तथा कागजात सम्बन्धी व्यवस्था,
 २. हितग्राहीको सम्बन्धमा निक्षेप सदस्यले ग्राहकको सम्बन्धमा राख्नुपर्ने विवरण सम्बन्धी व्यवस्था,
 ३. निक्षेप सदस्यले हितग्राही खाता खोल्ने, रोक्का राख्ने तथा बन्द गर्ने प्रकृया सम्बन्धी व्यवस्था,
 ४. निक्षेप सदस्यले हितग्राहीसँग खाता खोल्दिनु अघि गर्ने सम्झौतामा खुलाउनुपर्ने विवरणहरू सम्बन्धी व्यवस्था,
 ५. विद्युतीय रूपमा राखिएका धितोपत्रहरूको कारोवार संचालन सम्बन्धी व्यवस्था,
 ६. धितोपत्रहरूको धितोबन्धक राख्नेसम्बन्धी व्यवस्था,
 ७. विद्युतीय रूपमा राखिएका धितोपत्रहरूको स्वामित्व हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्था,
 ८. धितोपत्र सूचनामा विद्युतीय पहुच राख्ने सम्बन्धी व्यवस्था,
 ९. हितग्राहीको खाता सम्बन्धी गुनासा समाधान सम्बन्धी व्यवस्था,
 १०. निक्षेप सदस्यले हितग्राहीको सम्बन्धमा राख्नुपर्ने फोटोसहितको परिचयात्मक विवरणको ढाँचा ।

अनुसूची-७

(नियम ७ को उपनियम (२) संग सम्बन्धित)

नेपाल धितोपत्र बोर्ड

काठमाण्डौ ।

धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा संचालन अनुमतिपत्र

.....मा मुख्य कार्यालय रहेको श्री.....लाई धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ तथा सोअन्तर्गत बनेका नियम, विनियम तथा अन्य प्रचलित कानूनको अधिनमा रही केन्द्रीय निक्षेप सेवा संचालन गर्न यो अनुमतिपत्र प्रदान गरिएको छ ।

क्र. सं	नवीकरण मिति	बहाल रहने मिति	नवीकरण गर्ने अधिकारीको सहि

यो अनुमतिपत्रको बहाली प्रत्येक आर्थिक वर्षको अन्त सम्म कायम रहनेछ र तत्पश्चात प्रत्येक वर्ष नवीकरण गराउनु पर्ने छ ।

आधिकारिक दस्तखत :

नाम:

पद:

मिति:

अनुसूची- ८

(नियम ८ संग सम्बन्धित)

अनुमतिपत्र नवीकरणको लागि दिने निवेदनको ढाँचा

मिति :

श्री नेपाल धितोपत्र बोर्ड

..... ।

विषय: अनुमतिपत्र नवीकरण गरी पाउँ ।

धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा संचालन गर्न तहाँबाट प्राप्त अनुमतिपत्र अवधि मिति सम्म कायम रहेकोले आर्थिक वर्ष का लागि नवीकरण गरी पाउनका लागि अनुमतिपत्र तथा तोकिएको बार्षिक शुल्क यसै साथ संलग्न गरी पेश गरेको छु ।

आधिकारिक दस्तखत :

नाम :

पद :

संगठित संस्थाको छाप:

अनुसूची- ९
(नियम २१ को उपनियम (२) संग सम्बन्धित)
निक्षेप सदस्यले दर्ता प्रमाणपत्र प्राप्त गर्न दिने निवेदनको ढाँचा

मिति:.....

श्री नेपाल धितोपत्र बोर्ड
..... ।

विषय: निक्षेप सदस्यको दर्ता प्रमाणपत्र पाउँ ।

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ र सो अन्तर्गत बनेको नियम, विनियम, व्यवस्था तथा अन्य प्रचलित कानूनको अधिनमा रही निक्षेप सदस्यको रूपमा कार्य गर्न इच्छा भएकोले तोकिएको विवरण तथा कागजात संलग्न गरी निवेदन शुल्कसहित यो निवेदन पेश गरेका छौं ।

यस निवेदनसाथ संलग्न विवरण तथा कागजात सत्य तथ्य छन् र कुनै पनि विवरण जानीजानी लुकाएको वा बढाइचढाई प्रस्तुत गरेको छैन । सम्बन्धित तथ्य लुकाएको वा गलत विवरण पेश गरेको ठहरेमा कानूनबमोजिम सहुंला बुझाउँला ।

कार्यकारी प्रमुख तथा संचालकहरू:

नाम :

दस्तखत:

१.

२.

३.

४.

५.

६.

७.

निवेदक संगठित संस्था:

नाम :

ठेगाना:अंचल.....जिल्ला गा.वि.स./न.पा./म. न. पा.

टोल.....वडा नं.....ब्लक नं..... फोन नं:..... फ्याक्स:.....

इमेल

अनुसूची-१०
(नियम २१ को उपनियम (४) संग सम्बन्धित)

नेपाल धितोपत्र बोर्ड

काठमाडौं ।

निक्षेप सदस्य दर्ता प्रमाणपत्र

दर्ता प्रमाणपत्र नं.

.....मा मुख्य कार्यालय रहेको श्री.....लाई धितोपत्रसम्बन्धी ऐन तथा सोअन्तर्गत बनेका नियम, विनियम तथा अन्य प्रचलित कानूनको अधिनमा रही निक्षेप सदस्यको रूपमा दर्ता गरी यो प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ ।

यो प्रमाणपत्रको बहालीसम्म रहनेछ । तर प्रमाणपत्र नवीकरण भएमा नवीकरण गरिएको मितिसम्म कायम रहने छ ।

आधिकारिक दस्तखत :

नाम:

पद:

मिति:

अनुसूची-११

(नियम २२ उपनियम (३) संग सम्बन्धित)

दर्ता प्रमाणपत्र नवीकरणको लागि दिने निवेदनको ढाँचा

मिति :

श्री नेपाल धितोपत्र बोर्ड
..... ।

विषय: दर्ता प्रमाणपत्र नवीकरण गरी पाउँ ।

त्यस बोर्डबाट प्राप्त निक्षेप सदस्य दर्ता प्रमाणपत्र मिति सम्म मात्र बहाल रहेको हुँदा सो प्रमाणपत्र आर्थिक वर्ष का लागि नवीकरणका गरिदिनु हुन दर्ता प्रमाणपत्र तथा तोकिए बमोजिमको नवीकरण शुल्क यसै साथ संलग्न गरी यो निवेदन पेश गरेको छु ।

कम्पनीको छाप:

आधिकारिक दस्तखत :

नाम :

पद :

अनुसूची- १२

(नियम २१ को उपनियम (२) र (५) तथा नियम २२ को उपनियम (३) संग सम्बन्धित)

निक्षेप सदस्य दर्ताका लागि दस्तुर तथा शुल्क

१.	निक्षेप सदस्यको दर्ता प्रमाणपत्रसम्बन्धी दस्तुर	
क.	निवेदन शुल्क	रु. ५,०००।-
ख.	दर्ता प्रमाणपत्र दस्तुर	रु. ५०,०००।-
ग.	वार्षिक शुल्क	रु. २५,०००।-
२.	केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीबाट निक्षेप सदस्यता लिन बुझाउनुपर्ने दस्तुर	
क.	सदस्यता दस्तुर	रु. ५०,०००।-
ख.	सदस्यता नवीकरण दस्तुर	रु. २५,०००।-
